

PROVINCIA DA CRUNA

MAIS DE 30000 TRABALLADORES EN FOLGA.

Perspeitivas

O "outono quente" non se fixo esperar. Empezou cedo, no 1 en Galicia, pódese dicir.

Folga Xeral na construción en toda a provincia da Cruña ó longo de 4 semanas (o Ferrol xa leva un mes): É moi posible que remate istos días con milloras de 2.000 a 3.000 pts. de aumento salarial.

En Santiago, e na Cruña Capital, é a primeira gran folga xeral.

A opinión dos traballadores é de reintegrarse a pesares de non ter logrado todo o que se desexaba. O retorno ten que ser a nivel provincial e sin desbandada algunha: Coa victoria dos logros e coa victoria enorme dunha folga dunhas proporcións desconocidas desde a República.

Enlazando co fin da Folga da Construción principia a Folga Xeral do Metal, tamén provincial, tamén coa mesma unanimidade e extensión, tamén co mesmo desexo de victoria na base obrreira.

No Ferrol as empresas medianas e pequenas semellan igualar ás combativas folgas de Bazón e Astano.

O feito de que os protagonistas das folgas que comentamos señalan sectores tradicionalmente atrasados do M.O. indica a profundidade de ola de fondo que atravesa este outono de ofensivo de masas.

(a pax. 3)

A VOZ do pobo

/proletarios de todo-los
países unidos/

Órgao do partido comunista de galicia

ANO VIII - Nº 12 - 26 de Setembro de 1975 - 10 pts.

A TABOÁ REPRESENTARA A GALICIA EN VALENCIA.

A posición do CFPG, antiunitaria e aillacionista

A responsabilidade da representación de Galicia na xuntanza do día 25 en Valencia, entre os organismos da oposición do todo o Estado, recae na Taboá Democrática de Galicia, plataforma unitaria que si ben non é única, é a maioritaria (entre as forzas democráticas e entre as masas) e a máis antiga: recolle no seu seo a longa experiencia das Xuntas Democráticas.

A negativa do CFPG a acudir ó encontro de Valencia demostra a inmadurez deste organismo pra defender o interés de Galicia no momento político do hoxe.

O mal ambiente que topou a decisión do Consello entre os galegos que siguen as actividades da oposición, decisión dificilmente explicable e contraria a decisión da maioría das forzas que forman o Consello, encóntrase compensado coa asistencia da Taboá, plataforma especificamente galega que propón unha alternativa cara á ruptura democrática nin maximalista nin minimalista: axetada a correlación de forzas presente en Galicia e no Estado.

UN ERRO HISTORICO

É impensábel deixar claro o carácter aillacionista e antiunitario da decisión do CFPG.

POLA AUTODETERMINACION DE GALICIA,
O ESTATUTO XAI (páx. 5)

Aillacionista porque actúase como si Galicia estivese en Conchinchina, como si a conquista da democracia en España non fora connosco, como si o Goberno Galego poidera lograrse á marxe dos cataláns, vascos e españoles en xeral.

A dereita do Consell catalán non vai a Valencia porque ten a ilusión de negociar por separado, encabezados por Tarradellas, co Goberno Suárez o seu problema específico.

Si esa non é a intención declarada do C.F.P.G. ¿qué se pretenda? ¿qué alternativa se propón?

O C.F.P.G. non propuxo ningunha alternativa.

Hai que decir todo o que constatamos de actitude irresponsable na decisión provocada polo PGSD e a UPG

Hai que decir que a defensa de Galicia, nestes casos, non se mira por ningún costado.

De pouco sirven os libros de historia si non se tiran ensinanzas deles. Os nacionalistas galegos de hoxe están a cometer o mesmo erro histórico que levou ós galeguistas do Pacto de Barreiros a non estar presentes no Pacto de San Sebastián e a non ver que a loita pola autonomía e a federación pasaba polo loita pola República.

As consecuencias antiunitarias da actitude do C.F.P.G. están claras.

A nivel nacional galego impide que en Valencia estean presentes ambas as dúas plataformas, pretenden pórseas así por obstáculos pra unidade plena da oposición galega.

A nivel de Estado de argumentos prós que poñen mala cara ante a perspectiva dunha crecente cohesión entre as diversas instancias unitarias.

Cando todo o mundo sabe que o Goberno, e todas as forzas reaccionarias e centralistas, fan o posible e o imposible porque a oposición non se une, andan a vivir calquer ruptura que poida aparecer en Coordinación Democrática (os organismos unitarios son máis estables do que moitos pensan: a polémica non equivale a ruptura como andan espallar algúns un día si e outro tamén) ou entre esta e outras forzas, hai que pensalo dúas veces antes de tomar unha iniciativa antiunitaria.

Quan se equivoca na definición da contradición que hoxe está a pracer plano, encontrándose coa desagradable sorpresa de facerlle o xogo ó enemigo principal.

O CONSELLO EN CRISE

O mal paso do Consello tivo certa resonancia.

A nota da AN-PG (UPG) chantaxeando ó Consello foi tida polo Ideal Gallego en primeira páxina como "CRISE NO NACIONALISMO GALEGO". A postura de non ir a Valencia foi valorada en Informaciones de Madrid por Víctor F. Freixanes como "CRISE DE FONDO NO CFFPG".

A resolución de crise do CFFPG nun senso ou noutro non é algo aliso as demais forzas da oposición. Interesa a todos. A cuestión está que si o resultado desta crise favorecerá ou non a creación do órgano único da oposición galega.

O achegamento, obxectivo e subxectivo, entre a maioría das forzas da Téboa e do Consello, patente na reunión do 4 en Madrid. A comprobación de que o tema do Estatuto do 36 non é o punto clave que se debía cara a nosa unidade, sinon, como queda claro agora, que hai posicións políticas a aclarar moito máis de fondo.

PARTIDO DE MASAS

-Escribiulle a seu hirmán decíndolle que quería entrar no PCG...!

PRENSA GALEGA E OPOSICIÓN

A concorrencia de que a unidade -que medra en todo o Estado a pesar das dificultades- é inevitable e, en boa medida, xa irreversible, e que o único que están facendo algúns é retrasar o intre con creto de unión de toda a oposición galega, causando con este proceder un gran dano a Galicia.

Como non hai ben que por mal non veña, todo isto lévanos a conclusión de que a unidade galega pode estar máis cerca que nunca.

O PCG non ten como obxectivo "romper" o CFPG sinón que loita polo órgano único da oposición galega, que pasa hoxe polo fortalecemento a todos os niveis da IDG e, loque duda cabe, pola evolución cara a posicións unitarias do CFPG, evolución que hoxe por hoxe topa cos hostilidades de dous dos seus compoñentes, (o Consello funciona por unanimidade en todas as decisións importantes).

Trátase de chegar, desde bases e órganos diferentes, á plataforma única que multiplique por mil a mobilización política nacional dos galegos, situándoa ó nivel dos cataláns, vascos e valencianos.

A prensa galega terá que abrir a súas páxinas (como fai parte da madrileña, a catalana, etc.) as forzas da oposición galegas. É absurdo adicarlle máis espazo ó que pensa a oposición española que á política galega. Nesto os diarios galegos están aínda no franquismo. A discriminación e a falta de criterio está á orde do día. Cando se produce unha excepción: a sección "contraste de pareceres" no Ideal Gallego négase o dereito ós lectores de coñecer todas as posturas, en concreto: o P. Comunista é discriminado a priori.

MAIS DE 30.000 TRABALLADORES.... (da pág. 1)

O máis importante das tas folgas é que as asambleas teñen decidido sempre. Nalés os traballadores están votando:

Ningunha timidez ou prevaricación cara ás folgas; retorno ó traballo con victorias reivindicativas e sin despidos ou detidos; folgas xerais inter-rumas de solidariedade en caso de necesidade; non abandonar as manifestacións na rúa como forma de loita e pra gañar o apoio do pobo; negociar en todo intre; nada de folgas indefinidas "hasta o último home".

As folgas de empresa, rama, de localidade, etc.; reivindicativas e solidarias; de contido parcial ou global e político; son

hoxe unha necesidade da clase obreira: pra facer fronte a carestía da vida e demais consecuencias da crise e da política económica de reforma, e pra conducir o cambio político, pra garantir desde a rúa que o que vai triunfar neste país é unha democracia auténtica que non discrimine a clase obreira e ós seus partidos.

A presión das masas populares contra a política económica, de orde público e os plans globales de reforma culminará ou non na Folga Xeral política e na acción democrática nacional non porque o decida premeditadamente o P. Ch. comunista ou outras forzas, sinón que dependerá:

- 1) dos resultados da negociación da oposición co Poder pra formación do Goberno Provisional; e
- 2) de que o proceso unitario das forzas de oposición vaia á par da mobilización das masas. Pode moi ben ocorrer que a Folga Xeral Política a "decrete" o Goberno si sigue a liña de Fuenterrabía, de conxelación salarial e de pechar as portas da negociación. O P.C. decidirá en cada intre de acordo co desexo das masas e as necesidades do paso pacífico á democracia; e en ningún caso promoverá accións de folgas non pacíficas.

Non hai Goberno Provisional e ruptura sin negociación, pero menos aínda sin o protagonismo decisivo do pobo na rúa.

BOS AIRES

COORDINADORA DEMOCRATICA GALEGA

Os máis representativos guieiros da colectividade galega de Bos Aires acordan constituir a Coordinadora Democrática Galega en coincidencia cos liñamentos das forzas democráticas de todos os pobos de España, de dentro e de fóra do chan peninsular.

O domicilio provisional da C.D. Galega é Quintino Bocayuba, 552- Buenos Aires, República Argentina.

O programa da C.D.G., que responde ó imperativo que nos impón o intra histórico que atravesa Galicia, consta de 5 puntos:

1.-Reconquerimento de todos os dereitos e liber-

tades democráticas.

2.-Formación dunha Xunta Provisional do Goberno e vixencia do Estatuto.

3.-Amnistía xeral: legalización sin exclusión dos partidos políticos.

4.-Reconocemento da personalidade do país galego e elección dunha Asamble Lexislativa Constituyente.

5.-Participación en plenitude das obrigas e dereitos coas demais nacionalidades na futura organización do Estado Federal Español.

Esta iniciativa dos emigrantes galegos na capital arxentina ten dúas

virtudes: é oportuna e responsable.

Oportuna porque venso constituir nun intra no que todos os esforzos son poucos pra conquistar a unión dos galegos e porque é un exemplo da importante aportación que os galegos fóra da terra poden dar no reconquerimento do Estatuto Galego e das liberdades democráticas.

Responsable porque, se cadra pole madureza que da o distancemento e a experiencia política, a C.D.G. non fai ningunha concesión no seu programa a maximalismos ou partidismos estreitos tan de moda na transición de hoxe da ditadura á democracia.

Agardamos que o paso dado polos galegos en Bos Aires seña seguido doutros semellantes noutros puntos de América, Europa e tamén do resto do Estado español.

AS HERMANDADES CONTRA A REFORMA

Amparándose na liberdade sindical, os caciques máis dos Hermandades decláranse en contra da reforma sindical do Goberno e fellan de continuar nos seus postos de mando pasando a funcionarios públicos, cobrando igual as cuotas, mantendo o patrimonio (locales, almacenes graneros, etc.) nas súas mans e, todo iso, recibendo a autonomía das Hermandades en relación, coideamos, co Sindicato Vertical en demoli-

ción.

O patrimonio das Hermandades tan que voltar ós seus donos: os campesiños e as súas organizacións democráticas. As Hermandades han desaparecer pra dar paso ó sindicalismo agrario democrático, unitario e independente. Pero non independente dos campesiños como pensan os burócratas feixistas das Hermandades. Independente do Estado, dos caciques, das empresas monopolistas, dos partidos

SINDICAL

políticos e da Igrexa.

As persoas representativas que teñen postos nos Cabildos e nas Cámaras Agrarias deben organizarse fóra do Sindicato franquista e si de verdade teñen a confianza dos campesiños resultarán elexidos democraticamente, ocupando así o seu lugar de combate no movemento campesiño unitario.

CORRESPONSAL

PCG, GALICIA VENCERA

POLA AUTODETERMINACION DE GALICIA : ¡ ESTATUTO XA !

O Partido Comunista leva 35 anos, desde que se formou, loitando, cunha consecuencia que ningún historiador serio ten negado, polo renuncemento do dereito de autodeterminación nacional pra Galicia, Euzkadi e Catalunya.

Sólo algúns grupos nacionalistas poden afirmar cousa semellante, aínda que polo regular actuaron nese senso nun período de tempo máis corto pola falla de continuidade organizativa.

Agora ben, é unha tendencia xeral das forzas burguesas nacionalistas antepoñer o seu intrínseco nacional que dín defender : o caso Cambó e a Lliga Catalana é significativo. Sendo o principal beneficiado e culpable do centralismo ó gran capital, o intrínseco de clase do proletariado e do seu Partido Comunista coincide co interese das nacións esboelladas. Entre outras razóns, isto explica a fidelidade do Partido Comunista ó principio leninista do dereito de autodeterminación.

Prentender que o Partido de Dolores Ibarruri e Santiago Carrillo "abandonou" a loita polo dereito de autodeterminación, que tanto impulsou o Partido no tempo de José Díaz, é unha desas mentiras nas que non creen nin os mesmos que as espallan.

No período da II República é coñecido coma os comunistas estiveron na vangarda da conquista de

defensa dos Estatutos de Autonomía en Catalunya, Euzkadi e Galicia.

Si o que contan son os feitos e non os disque-dis que o PC ten unha longa historia como vangarda nacional dos pobos oprimidos polo tradicional absolutismo da clase dominante española.

¿Por qué Galicia coma nación ten dereito á súa autodeterminación?

Aínda que pra moitos traballadores a palabra no se explica por si mesma, corresponde en realidade a un principio muy sinxelo: a aplicación da democracia, en vez de ós individuos, ós pobos que o precisan pola súa situación.

Si unha persoa ten dereito a expresarse, manifestarse e asociarse libremente, ¿non é xusto que Galicia, comunidade nacional teña dereito a manifestarse libremente encol da súa situación dentro do Estado Español?

A través dunha consulta popular, ou do Parlamento, os galegos tendrían que decidir entre as opcións que poideran presentarse, a súa relación co resto dos españois: seguir no centralismo, autonomía, federación ou independencia. Autodeterminación nacional quer decir logo que a nación poida determinar libremente o seu destino, sin trabas que impidan a propaganda por tal ou cal alternativa.

¿Cando as nacionalidades españolas podrán facer

uso deste dereito inalienable?

No intre da ruptura non porque a autodeterminación é unha consigna da esquerda que non toparía o consenso das forzas democráticas en xeral, que toparía coa hostilidade de todo o bloque no poder, particularmente das FF.AA., cuio Alto Mando aceptaría uns rexímenes de autonomía que non poñen en cuestión a unidade do Estado : sempre que non lles quedara máis remedio por vir dunha imposición da realidade política da sociedade en movemento.

Ademais, no intre da ruptura non se vai a decidir a forma do Estado, vanse garantir unhas liberdades e ver de organizar unhas eleccións libres.

Tempouco os pobos poden sin un período de esclarecemento e de democracia situarse en condicións de decidir ceibemente.

O intre formal do uso do dereito de autodeterminación depende da correlación de forzas. Tanto pode darse ó remate do proceso constituinte coma despois. Agora non é posible sabelo de seguro.

¿Cómo chegar a conseguir a autodeterminación nacional de Galicia?

Isto é o punto clave.

Hai quen declárase, varias veces ó día, partidario de autodeterminación, e non di nin unha sola palabra razoable sobre que camiño hai que seguir pra conquerila.

Uns non din nada axi-
tado porque non o saben,
adifícanse sementes ó acti-
vismo propagandista, non
fan política seriamente,
ou prefiren "quedar ben"
aparecendo ser "moi radi-
cales" antes que comprome-
terse en igualdade cos de
máis na transformación do
presente.

Outros, porque en ver-
dade nos lles interesa moi
to o tema. Falan de auto-
determinación pero logo
contentáranse cunha sali-
da que deixara como están
os problemas das naciona-
lidades.

Os comunistas, e ou-
tras forzas políticas e
sindicales, poñemos todo
o acento en abrir as por-
tas que nos levarán á me-
ta da autodeterminación,
non nos contentamos con
chegar a elas, queremos
a Autonomía desde o primei-
ro instante da ruptura.

A autonomía é o primei-
ro paso no proceso da au-
todeterminación da nosa
nación, o eslabón decisivo
que permitiranos tirar
de toda a cadea e acadar
mañán a plena liberación
nacional e social de Ga-
licia.

Clarexada a situación
hai que dicir que moi pou-
quiña galeguidade pode ca-
ber nos grupos que non
contentos con negar o apo-
io á loita popular pola
autonomía: íchegan a ata-
cála!

Hai meses podíase de-
cir que certa confusión e
a falta de debate facía
comprensible determinadas
posicións sectarias. Hoxe
xa non. Hoxe é inconcebi-
ble que haxa galegos na o-
posición -aínda que seían
poucos, pro que imos dicir
da igual- que berren: "au-
todeterminación, Estatuto
non". Polo visto pra eles
o nemigo non é o Réxime
centralista, isinon o movi-
mento obreiro e as forzas
políticas que loitamos po-
lo Estatuto!

Gostaríanos saber esec-
tamente quen promovéu is-
tas consiñas xa que nin o
C.F.P.G. nin as propias
AN-PGs plantean a autode-
terminación, sin máis, co-
mo reivindicación inmedia-
ta fronte ó Estatuto.

O Estatuto é centro de
ataques xustamente por ser
a alternativa real que ca-

da encarna con máis
forza na sociedade galega.
Confíame se desenvolve a
Política galega -na pre-
sente situación os días va-
len por anos- resulta evi-
dente que atacar ó Estatuto
é atacar á causa nacio-
nal de Galicia hoxe, destr-
gando a credibilidade gale-
ga que poidan ter os promo-
tores desta estraña guerra
contra a meirande conqui-
sta nacional na historia de
Galicia.

Enrique Rodas

DO CENTRO A DEREITA SIN MOVERSE DO SITIO

Por miles de millós de pes-
etas contratou Fraga aos
Bancos pra organizar con
Martínez Esteruelas, López
Rodó, Gonzalo Fernández de
la Mora, e outros polo es-
tilo, un partido reaciona-
rio como é debido.

"O futuro político é in-
concebible sin Fraga", es-
cribiu Ricardo de la Cier-

va. E ten razón. Sin xente
como Fraga, contrarios a
democracia de toda a súa
vida, dispostos a poñerse
da banda que máis conveña
ós seus: onte Fraga era "o
centro", hoxe a "dereita-
dereita", i aquí non pasou
nada. Normal. Quén manda
manda e ponse como lle da
a gana. Sin xente así, de-

ciamos, o futuro político
é inconcebible... pra gran
burguesía, pouco amiga das
democracias.

Pró que se pretende non
podían topar mellor execu-
tor. O señor Fraga é espe-
cialista en reformas pra
impedir ou dificultar que
os pobos podan exercer a
democracia...

UN COLABORADOR

7

O aumento das taxas

O derradeiro decreto do Goberno en materia educativa ten sido o aumento do pago, nun 300% con respecto as taxas do ano anterior, da matrícula na Universidade.

Con ista medida preténdese, según o Goberno, solucionar o problema económico da Universidade, mais na realidade as consecuencias son outras moi diferentes.

Por unha banda aumenta aínda máis o carácter clasista e minoritario da universidade ao impedir o acceso á maioría da poboación, acentuando o carácter anacrónico desta institución que nos está preparada pra satisfacer as máis pequenas necesidades dunha sociedade moderna, e moito menos cumprir co seu papel histórico de reguladora dunha cultura ao servicio de todo o pobo.

Pero ademais de que o aumento non chega pra solucionar as máis pequenas deficiencias (xa que non supón nada pras necesidades que hoxe teñ) da Universidade, o Goberno pensa que hoxe pódese solucionar o problema do ensino en xeral e da U. en concreto sin ter en conta os estamentos representativos desta institución (estudantes, PNN, PN, cátedras), nin os intereses da maior parte da sociedade. É dicir, que desde unha oficina calouseira de Madrid sin importarlles pra nada as realidades das diferentes nacións do Estado, e tendo en conta os intereses dunha minoría que van no ensino un gran negocio e non un ben

social ao servicio de todo o pobo, pódese argallar toda unha política educativa.

As penurias económicas que hoxe padecen as Universidades do Estado, a falla de medios e instalacións, obedecen a toda unha política de franquismo continuada agora pola monarquía que vai moito máis alá do que é a política educativa.

E por esto, que só o a imposición dun sistema democrático, con liberdades políticas que reconozca aos estamentos representativos da U., que asegure unha profunda reforma fiscal que supoña os primeiros pasos pra o conculcamento da gratuidade, pode crear o marco en que se desenrola a U. de novo tipo, decordo coas necesidades reais que ten hoxe a sociedade.

Temos que dicir que aínda que as circunstancias en que foi imposto o decreto (Agosto, cando non existe o movemento estudantil e a U. está pechada) colócanos nunha situación de inferioridade pra desenrolar esta loita, xa desde principios de Setembro se fixaron as primeiras asembleas por cidades pra tratar este problema, nas que se elixiu unha comisión (única representación que agora temos mentres non se elixan os novos representantes) que apoiada nun amplo movemento de base leve adiante as negociacións coas autoridades académicas. Ademais temos prepara-

da a manifestación do día 19.

Mais temos que comprender o carácter desta loita, nós non imos só a negociar o aumento das taxas, nós imos a cuestionar toda a política educativa do franquismo, e a poñer no tapete a nosa participación nos órganos públicos da universidade. En definitiva, a xestión democrática.

Só o unha organización de todos os estudantes (formada nesta loita) unitaria, asemblearia, representativa, pode levar a cabo esta tarefa, no proceso de ruptura na U. que supón nin máis nin menos que a participación do movemento nunha loita pola democracia, a beira dos diferentes movementos socio-políticos de masas que xa están loitando polas liberdades.

A Tardeixa

CONTRA A
SUBA DAS
TASAS

POR UN ENSINO GALEGO
DEMOCRATICO.
CONTRA A CARESTIA
DA VIDA.

17-octubre -17 Festa de "A VOZ DO POBO"

O 17 do mes que ven, está prevista, en París, a primeira festa popular galega ó redor de A Voz do Pobo.

A redación do xornal dos comunistas galegos desexa o meirande éxito a organización do PCG en París e saúda a todos os compatriotas que asistan a ela, e máis a todos os que o fagan por solidariedade coa causa nacional galega, coa promesa de redoblar, ás portas da democracia conquistada, a defensa das masas traballadoras no campo, na cidade, no mar e na emigración, e a loita pola unidade galega ó redor do logro do Estatuto de Autonomía, no visiro da autodeterminación nacional e industrialización de poña fin a emigración.

As Festas de A Voz do Pobo, non ha de tardar moito, imos poder facelas na propia Galicia.

Dentro ou fora, han xogar un papel decisivo na transformación de A Voz do Pobo, nun semanario primeiro, e nun diario, galego i en galego, na legalidade democrática.

¡Viva a voz do noso pobo!

NOVAS DO PCG

O 12 deste mes tivo lugar en Vigo unha xuntanza de máis de 100 camaradas das empresas, ramas e localidades máis importantes de Galicia, pra discutir a liña e seguir polos traballadores comunistas no seo do Movemento Obreiro galego.

A reunión contou coa asistencia dunha delegación de 5 camaradas do Comité Executivo.

O debate centróuse no "autono quente", problema sindical, relación co movemento campesiño e mariñeiro, a problemática da muller traballadora e dos xé

venas, problema nacional e clase obreira galega, etc. Destacando nas intervencións diversos matices.

Logo dun resúmen provisional acordouse continuar discutindo nos diversos niveis do Partido deica sacar unha conclusión axeita da sobor dalgúns dos temas no próximo pleno ampliado do Comité Central.

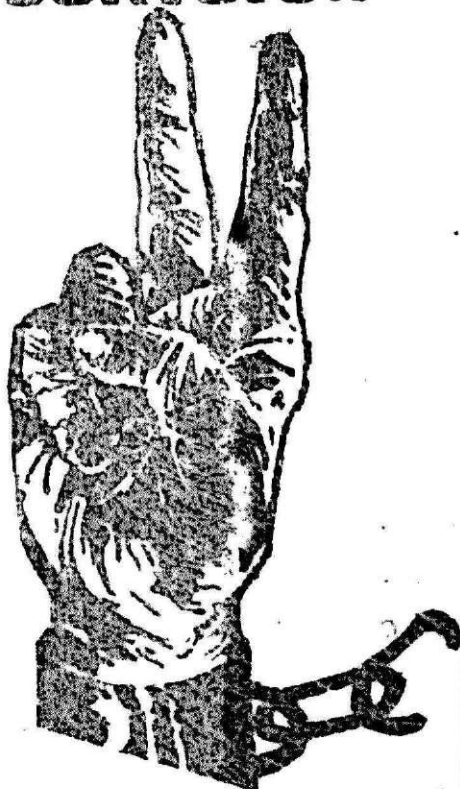
(da pax.10)

do 72 foi unha folga necesaria pró avance da clase traballadora, algúns grupos políticos e membros da chamada "5ª Columna" sembraron a discordia -decindo que fora unha maniobre do Partido Comunista pra a sentar o Pacto pola Liberdade e demostrar a súa forza- pra despois decir "que foi unha folga revolucionaria".

!Así se escribe a historia! Por desgracia dentro da nosa clase aínda temos moito que descubrir e moita careta que sacar pra que vaxamos adiantando!

MANUEL LIMA TEJADA: "Na Folga do 72 non conseguimos moitas melloras económicas, pero si unha gran vitoria moral, desde o punto de vista político".

"Eu creo que o avance social e político dos traballadores é produto da loita constante dos traballadores alentada sempre polo Partido Comunista que soupo inculcar en nós o dito de que todas as melloras témolas que alcanzaran os traballadores, loitando tanto nas fábricas coma na rua".

A Folga do 72

FALAN OS DESPEDIDOS DE BARRERAS

O número de Setembre de A Nosa Voz, órgano da Comisión Obreira de Barreras, preséntase cun novo formato e con maior número de páxinas. Todo o que seña desenvolvemento de prensa obreira e popular galega conta co noso decidido apoio. Saudamos os éxitos dos traballadores de Barreras nesta dirección, e permitímonos reproducir extractos da enquisa que fai A Nosa Voz entre os despedidos cuxa readmisión logrouse no pasado vrán.

Unha das preguntas é: "¿A folga do 72 foi perdida ou ganada pola clase obreira?"

No 4º aniversario da Folga de Setembre é moi interesante que señalen os propios represaliados (homens que foron despedidos, detidos, maltratados e estiveron meses, e máis anos, de sempleados ou subempleados) cuenes fagan, coa obxetividade que dá o paso do tempo, o balance dos resultados.

Vexamos algunhas das respostas:

XOSE IGLESIAS FERNÁNDEZ: "Toda mobilización de masas é un paso adiante do que poden extraerse esperencias notables cara ó futuro. Debido a ilegalidade oficial da folga, a súa gran amplitude de participación, resonancia, duración, etc., sería ilusorio pretender que non se tiveran producido baixas nas condicións políticas do 72. Xa que o que pretendían era o aniquilamento do Movemento Obreiro. Temos queda do persoas en seria dificultade, pero eso non quer dicir que a acción teña sido perdida pola clase obreira".

XOSE RODRIGUEZ RAMOS: "Das tres folgas do 72 as dúas primeiras pareceron máis victoriosas, mais tamén considero que a de Setembre non se perdeu a pesar dos despedidos, xa que a clase obreira, e o resto do pobo de Galicia, deixaron ben clara a súa combatividade".

DANIEL RODRIGUEZ: "A Folga do 72 foi ganada a base de sacrificios e fame que temos pasado".

XESUS PEREZ ITALIANI: "A Folga do 72 foi un triunfo coma todas as que antes e despois levóu a cabo a clase obreira, xa que anque non se conseguiu a victoria total, hai que ter en conta que as guerras non se gañan cunha batalla. A victoria chega a alcanzarse cando a forza da conquistas parciais dominan as no-

vas posicións e créanse condicións óptimas para a victoria final. A clase obreira poderá falar de victoria total cando teña derrocado ó capitalismo".

XOSE CAMESELLE: "A Folga do 72 penso que foi ganada, anque ten a súa parte positiva e a súa parte negativa. A positiva foi conseguir 20 días de folga xeral e grandes mobilizacións que serviron para demostrar que coa clase obreira tamén había que contar e que xa non nos manexaban os caciques do Sindicato Vertical. A única arma que tivo o Goberno para parar a Folga foron as grandes palizas que os "grises" deron na rua, a detención e persecución dos nosos dirixentes e o despido masivo dos compañeiros máis combativos: parece que esta foi a parte negativa".

XAVIER ALONGO SALGUEIRO: "A Folga do 72 non pode considerarse un fracaso polos despedidos, pois entón teríamos que calificar de fracasos casi a totalidade das folgas que se fixeron haxa agora. A loita, para min, é algo que vai evolucionando. Se non ocorriran as do 66 posiblemente non tiveran sucedido as do proceso de Burgos, as do 71 e 72, etc.; ou polo menos non terían ocorrido da mesma forma".

MANOLO CASTRO: "Cando se ten demostrado que a Folga